

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm**Utrikesförvaltning i världsklass, En mer flexibel utrikesrepresentation.
Delbetänkande (SOU 2010:32) av Utrikesförvaltningsutredningen**

Rikssarkivet har tagit del av rubricerade delbetänkande och vill lämna följande synpunkter.

Utredningen föreslår att utlandsmyndigheternas myndighetsstatus avskaffas och att utrikesrepresentationen som en del av utrikesförvaltningen inlemmas i regeringskansliet. Ett skäl till detta är att öka flexibiliteten och att förenkla de administrativa uppgifterna.

Som framgår av arkivlagen (1990:782), och av betänkandet, så bär utlandsmyndigheterna idag det fulla ansvaret för sina arkiv. Rikssarkivet har inget tillsynsansvar över regeringen, myndigheter inom regeringskansliet eller utrikesrepresentationen (7 § arkivlagen). Det är istället expeditionscheferna som har tillsyn över arkivet på sina departement, i enlighet med 55 § Förordning med instruktion för regeringskansliet. Rikssarkivet har inget att invända mot de föreslagna ändringarna i arkivlagens 7 § eller arkivförordningens 10 §.

Utredningen skriver på sidan 184 om arkiv att:
”En en- myndighetsorganisation innebär att utlandsenheterna inte kommer att ha några egna arkiv. Deras arkiv kommer på ett eller annat sätt att bli delar i Regeringskansliets arkiv, antingen genom att ingå i Utrikesdepartementets delarkiv eller som ett eget utrikesrepresentationens delarkiv, där handlingarna i sinom tid överlämnas till Regeringskansliets centralarkiv. I övrigt krävs i princip inga ändringar angående ansvar m.m. Inleveranser kan ske i den ordning som bestäms inom Regeringskansliet. Den nya ordningen hindrar inte att utlandsenheten behåller sina handlingar så länge som det är motiverat av hänsyn till verksamhetens bedrivande.”

Mot bakgrund av detta ser Rikssarkivet ett ökat behov av verksamhetsbeskrivning för att koppla arkivbildningen till de faktiska arkivbildarna, dvs. de olika beskickningarna individuellt. Annars riskerar ett genomförande av förslaget att leda till sämre arkivhantering. Handlingar förstås bäst i det sammanhang som de har uppkommit. Därför är det viktigt att följa den s.k. proveniensprincipen, eller ursprungsprincipen.

Det betyder att handlingar som uppkommit i en arkivbildares verksamhet ska hållas samman i arkivet och att man inte ska ändra den inre ordningen eller blanda dem med handlingar ur andra arkiv.

Riksarkivet instämmer med utredningen i att de problem som förhindrar införandet av ett effektivt stöd för diarieföring och arkiv måste lösas. Riksarkivet ser också med oro på att, som utredningen konstaterar på sidan 135, arkivhanteringen är svår att upprätthålla på miniambassaden i Luanda. Om försöksverksamheten där ska stå modell för en vidareutveckling av konceptet, måste arkivfrågan, enligt Riksarkivets mening lösas på ett tillfredsställande sätt.

Beslutande i detta ärende har varit riksarkivarien Björn Jordell. Närvarande vid ärendets slutliga handläggning har även varit juristen Ulrika Sturesdotter Andersson samt chefsjuristen Efw Westre Stövander, föredragande.

Björn Jordell

Efw Westre Stövander